

hebben van de woningen welke Hennequin in 1708 aan den Binnenweg bouwde en waarop ik later nog terug hoop te komen.

Evenals ten tijde van den grooten uitbouw in de 19e eeuw¹⁾, waren het ook in het nu beschouwde tijdvak vooral de particuliere grondexploitanten die in de behoefte aan terrein trachtten te voorzien door de kampen weiland, welke zij bezaten of soms met deze speculatieve oogmerken verwierven, te verkavelen in kleinere perceelen voor tuinen, al dan niet met woning, voor bleekerijen, warmoezerijen, nijverheidsinrichtingen als anderszins.

Natuurlijk moest het land zich daartoe leenen door zijn ligging aan een bestaanden openbaren weg, liefst doorloopen van dien weg naar een anderen, tusschen welke beide wegen dan langs een der scheidssloten de laan werd aangelegd, met den grond uit de sloot, welke men aan de andere zijde groef ter „bevrijding” van de uit te geven perceelen. Kwam het weiland slechts aan een zijde op een weg uit, dan werd de laan, welke daarover tot stand kwam, een z.g. keerweerlaan²⁾, of wel de exploitanten deden gelijk die van de Nieuwe Eendragtslaan, zij trachtten zich tegen eenige opoffering een tweede uitpad te verschaffen. Dezen, de korenmolenaar Matthys Gysbregts van der Veen en Cornelis Jansz van Leeuwen, eigenaars van een stuk land aan de zuidzijde van den Coolscheweg (Binnenweg), strekkende tot aan de stadsbleek buiten de Schiedamschepoort, hadden sedert 1662 recht van overpad verworven³⁾ naar den singel, over een hoekje stadsgrond. Zij moesten daarvoor aan de Stad een rente betalen van *f* 24.— per jaar, welke zij echter omsloegen over de koopers van hun terreinen: Lucas Damen Couwenhoven, die in 1663 den eersten tuin aan de singelzijde kocht, omtrent 50 roeden groot ($\pm 650 M^2$) en daarvoor *f* 500.— betaalde, moest bovendien jaarlijks *f* 1.— van bedoelde rente voor zijn rekening nemen.

1) Rotterdam in de 19e eeuw, hoofdstuk XI.

2) Soms gaf deze eigenschap de laan haar naam: er was een keerweerlaan op den Binnenweg, en een onder Kralingen. Maar ook de Raampoort- en de Schotelboschlaan waren keerweerlanen.

3) Res. Burg. 21 Februari 1667.